

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПРОСВЈЕТЕ И КУЛТУРЕ
РЕПУБЛИЧКИ ПЕДАГОШКИ ЗАВОД

Милоша Обилића 39 Бањалука, Тел/факс 051/430-110, 430-100; e-mail: pedagoski.zavod@rpz-rs.org

Инспектори – просвјетни савјетници за разредну наставу, Душан Пралица и Милица Тителски
Датум: 04.09. 2012.година

**АНАЛИЗА-ИЗВЈЕШТАЈ О РЕАЛИЗОВАНОМ ГРУПНО САВЈЕТОДАВНО –
ИНСТРУКТИВНОМ РАДУ СА НАСТАВНИЦИМА РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ РЕГИЈЕ
ПРИЈЕДОР**

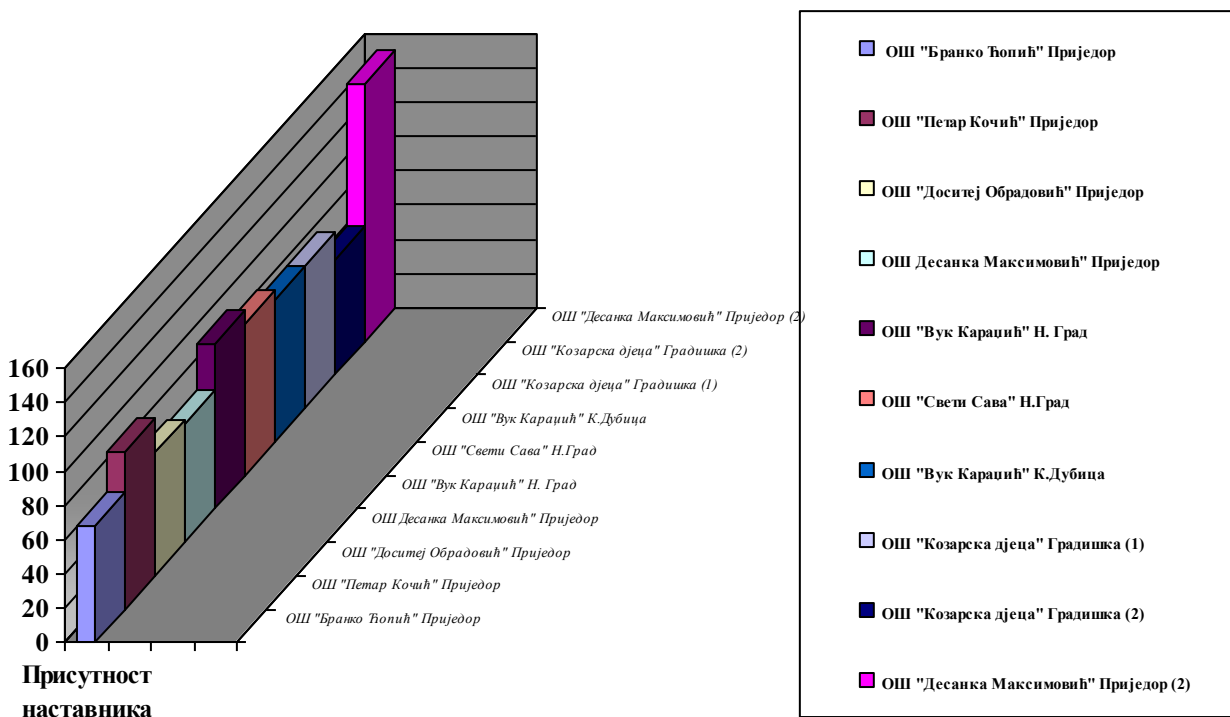
Групни савјетодавно-инструктивни рад са наставницима разредне наставе у виду једно-дневних савјетовања, реализован је у складу са Програмом рада Републичког педагошког завода и Програма рада инспектора-просвјетних савјетника за разредну наставу, Душана Пралице и Милице Тителски. Савјетовања су одржана током јуна и августа 2012.године за десет група наставника основних школа Републике Српске. Реализација савјетовања одвијала се радним данима на пунктовима у Новом Граду, Козарској Дубици, Градишци и Приједору. Циљна група били су наставници разредне наставе регије Приједор. Савјетовања су реализована непосредним путем за десет група наставника разредне наставе. Савјетовањем су били обухваћени наставници разредне наставе из 34 основне школе. Од планираног броја наставника, савјетовању је присуствовало 421 наставник или 81,11 %. (табела бр. 1.)

Табела бр.1. Преглед броја учесника по групама и пунктовима

Р. Б.	Датум	Вријеме	Школа-домаћин савјетовања	Учесници савјетовања из школа са ОПШТИНА	Број наставника учесника		
					Планирано	Присутно	%
1.	26.06.2012.	09.00-12,00h	ОШ“Бранко Ђопић“ Приједор	Приједор	51	35	68,62
2.	27.06.2012.	09.00-12,00h	ОШ“Петар Кочић“ Приједор	Приједор и Оштра Лука	64	59	92,18
3.	28.06.2012.	09.00-12,00h	ОШ“Доситеј Обрадовић“ Приједор	Приједор	60	43	71,66
4.	29.06.2012.	09.00-12,00h	ОШ“Десанка Максимовић“ Приједор	Приједор	55	38	69,09
5.	20.08.2012.	09,00-12,00h	ОШ“Вук Караџић“ Нови Град	Нови Град	48	46	95,83
6.	20.08.2012.	13,00-16,00h	ОШ “Свети Сава“ Нови Град	Нови Град	44	39	88,63

7.	22.08.2012.	10,00-13,00h	ОШ "Вук Караџић" Козарска Дубица	Козарска Дубица и Костајница	64	53	82,81
8.	24.08.2012.	09,00-12,00h	ОШ "Козарска дјеца" Градишка (1)	Градишка	58	48	82,75
9.	24.08.2012.	13,00 – 16,00h	ОШ "Козарска дјеца" Градишка (2)	Градишка	63	42	66,66
10.	29.08.2012.	09,00 -12,00h	ОШ „Десанка Максимовић“ Приједор	Приједор	12	18	150
УКУПНО:					519	421	81,11

Графикон бр.1. Преглед присутности наставника по пунктoвима

На претходно одржаном савјетовању, у августу 2011. године наставници су предложили да једна од тема наредних савјетовања буде „Оцјењивање ученика“, те је сходно томе одабрана и тема овогодишњег савјетовања за наставнике разредне наставе „Вредновање, праћење, провјеравање и оцјењивање знања и постигнућа ученика“.

Дневни ред савјетовања:

1. Запажања инспектора – просвјетних савјетника са извршених увида у рад наставника
2. Стручно педагошка тема „Вредновање, праћење, провјеравање и оцјењивање знања и постигнућа ученика“
3. Информације за наредну школску годину
4. Разно

Одабир стручно педагошке теме савјетовања утврђен је на основу приједлога и интересовања наставника разредне наставе током претходног савјетовања, као и на основу увида у рад наставника од

стране инспектора-просвјетних савјетника за разредну наставу са циљем уједначавања критерија оцјењивања. У току савјетовања наставницима су предочена запажања инспектора просвјетних савјетника о уоченим разликама у оцјењивању, поткрепљена резултатима добивеним анализом разлике између резултата исхода учења (ЗОТ) и оцјенама ученика из претходног оцјенског периода.

Запажања о реализацији савјетовања

Савјетовања су реализована непосредним путем у десет термина на девет пунктова.

- ✓ 26.06.2012. године у ОШ „Бранко Ћопић“ у Приједору,
- ✓ 27.06.2012. године у ОШ „Петар Кочић“ у Приједору,
- ✓ 28.06.2012. године у ОШ „Доситеј Обрадовић“ у Приједору,
- ✓ 29.06.2012. године у ОШ „Десанка Максимовић“ у Приједору,
- ✓ 20.08.2012. године у ОШ „Вук Караџић“ у Новом Граду,
- ✓ 20.08.2012. године у ОШ „Свети Сава“ у Новом Граду,
- ✓ 22.08.2012. године у ОШ „Вук Караџић“ у Козарској Дубици,
- ✓ 24.08.2012. године у ОШ „Козарска дјеца“ у Градишци,
- ✓ 29.08.2012. године у ОШ „Десанка Максимовић“ у Приједору.

Изношење запажања и искустава инспектора просвјетних савјетника са извршених увида у рад наставника разредне наставе регије Приједор уједно је било и основа за презентовање стручно педагошке теме, „Праћење, вредновање, провјеравање и оцјењивање знања и постигнућа ученика“. Ова тема у савременој педагошкој пракси представља једну од најосјетљивијих тачака процеса поучавања. Уочени распон знања које покрива номинално исту оцјену у различим одјељењима (школама) ствара нам обавезу да оправдамо вриједност оцјене, што је уједно и право и обавеза наставника. Након кратког осврта на поједине докимолошке појмове и ставове, наставници су уз ослањање на Правилник о оцјењивању ученика у основној школи (који ступа на снагу наредне школске године) и предвиђене очекиване исходе знања дате у НПП, првог, другог, трећег, четвртог и петог разреда за поједине наставе предмете, радом у радионици имали задатак да на основу јасно дефинисаних очекиваних исхода датих у НПП и критерија за одређивање степена оставарености датих у Правилнику о оцјењивању ученика у основној школи, дају образложење за поједине закључне оцјене.

Наставници су, такође добили кратке и садржајне препоруке за реализацију васпитно – образовног процеса у новој школској 2012/13. години. Информације које су пружене наставницима односиле су се на НПП, одобрене уџбенике и приручнике, набавци наставних средстава у складу са „Педагошким стандардима и нормативима“ (Сл гласник РС, бр 19, од 02.03. 2012. године), реализацији наставе физичког васпитања, те о оцјењивању ученика у складу са Правилником о оцјењивању ученика у основној школи. На крају савјетовања релизован је осврт и евалуација успјешности обављеног савјетовања. Вријеме одређено за питања и приједлоге наставника испуњено је бројним конкретним питањима наставника из више сегмената васпитно- образовног процеса на која су добили детаљне одговоре и упутства.

КВАНТИТАТИВНА И КВАЛИТАТИВНА АНАЛИЗА САВЈЕТОВАЊА

Наставници су веома одговорно извршили евалуацију, попуњавањем понуђеног упитника за евалуацију савјетовања. На основу резултата остварених анкетирањем присутних наставника, може се закључити:

Прва тематска цјелина упитника односила се на питања везана за стручну тему савјетовања.

Табела бр.2 –Квантитативна анализа упитника за евалуацију – СТРУЧНА ТЕМА

СТРУЧНА ТЕМА										
	потпуно задовољавајуће		углавном задовољавајуће		нисам сигуран/на		углавном незадовољавајуће		потпуно незадовољавајуће	
	број	%	број	%	број	%	број	%	број	%
Садржај стручне теме	257	65,06	132	33,41	5	1,26	1	0,25	0	-
Могућност примјене у пракси	178	45,06	198	50,12	19	4,81	0	-	0	-
Начин презентације	306	77,46	86	21,77	3	0,75	0	-	0	-

Из табеле бр.2 и графикана бр. 2, видљиво је да од 395 наставника колико их је попунило анкетни листић, њих **257 (или 65,06 %)** се сложило да је **садржај стручне теме потпуно задовољавајући**, **132 наставника (или 33,41 %)** се изјаснило да **садржај стручне теме је углавном задовољавајући**.

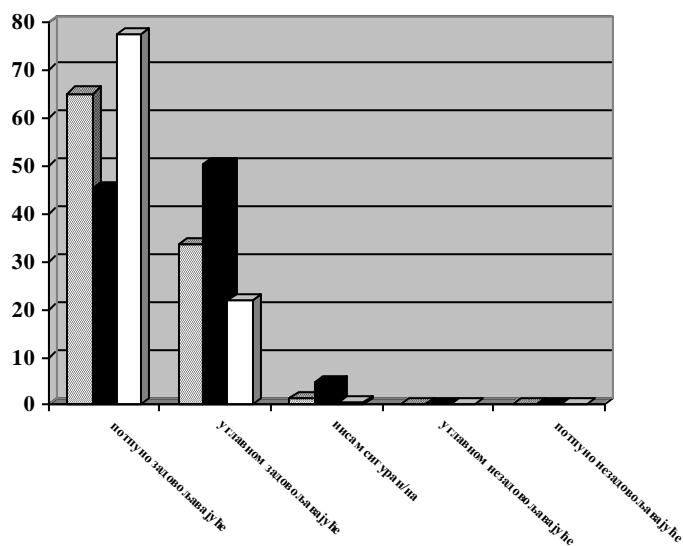
Ови подаци нам указују да је чак **98,47%** наставника задовољно избором стручне теме.

Сагледавајући **могућност примјене у пракси 178 наставника (или 45,06%)** изјаснило се да је **потпуно задовољно могућношћу примјене у пракси**, а **198 наставника (или 50,12 %)** се изјаснило да је **углавном задовољно могућношћу примјене у пракси**.

Процент од 95,18 посто наставника који сагледавају могућност примјене стручне теме у пракси свакако охрабрује. Процјењујући начин презентовања стручне теме 306 наставника (или 77,46%) у потпуности је задовољно начином презентације, а 86 наставника (или 21,77%) углавном задовољно начином презентовања стручне теме. Из ових података видљиво је да су учесници савјетовања готово у потпуности задовољни начином презентовања стручне теме (99,23%).

Графикон 2. Приказ квантитативне анализе упитника за евалуацију – СТРУЧНА ТЕМА

■ Садржај стручне теме ■ Могућност примјене у пракси □ Начин презентације

Из графика број 2, можемо сагледати да су наставници стручну тему на савјетовању сагледали као потпуно или углавном задовољавајућу.

Друга тематска цјелина упитника односила се на питања везана за дневни ред савјетовања.

Табела бр.3 –Квантитативна анализа упитника за евалуацију – ДНЕВНИ РЕД САВЈЕТОВАЊА

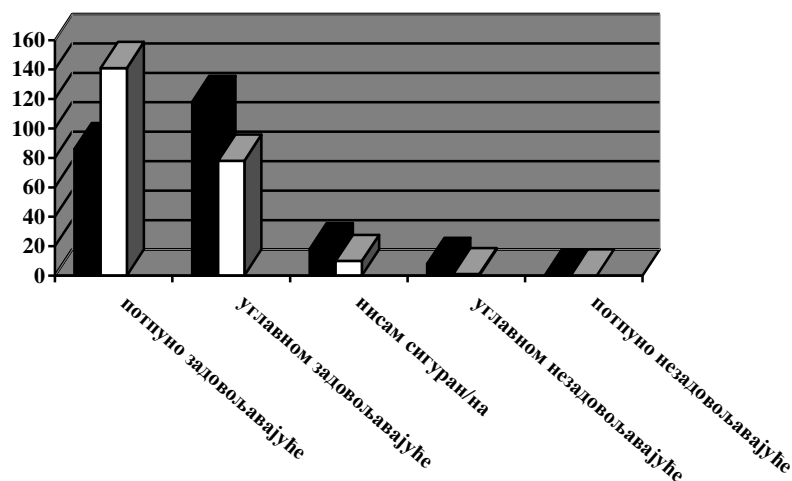
ДНЕВНИ РЕД САВЈЕТОВАЊА										
	потпуно задовољавајуће		углавном задовољавајуће		нисам сигуран/на		углавном незадовољавајуће		потпуно незадовољавајуће	
	број	%	број	%	број	%	број	%	број	%
Нове информације у контексту проширења знања	143	36,20	217	54,93	25	6,32	10	2,53	0	-
Значај тема и питања о којима се разговарало за будући васпитно образовни рад	241	61,01	140	35,44	12	3,03	2	0,50	0	-

Из табеле бр. 3 евидентно је да од 395 наставника који су попунили анкетни листић, 143 наставника (36,20%) је потпуно задовољно пруженим новим информацијама у контексту проширења знања, док је чак 217 наставника (или 54,93%) углавном задовољно пруженим новим информацијама, 25 наставника (или 6,32%) није сигурно колико су нове информације послужиле у контексту проширења знања, а само десет наставника (или 2,53%) изјаснило се да је углавном незадовољно пруженим новим информацијама, јер су та знања имали и до сада.

Везано за значај стручне теме и питања о којима се разговарало за будући васпитно образовни рад, од укупно 395 наставника, њих 241 (или 61,01%) изјаснило се да је значај стручне теме потпуно задовољавајући и да је стручна тема побудила њихово интересовање, 140 наставника (или 35,44%) углавном је задовољно значајем теме и питањима о којима се разговарало за будући васпитно образовни рад, 12 наставника (3,03%) није сигурно колико је реализована тема значајна за њихов будући рад, док су два наставника (или 0,50%) углавном незадовољна понуђеним дневним редом и значајем теме за будући васпитно образовни рад.

Графикон 3. Приказ квантитативне анализе упитника за евалуацију – ДНЕВНИ РЕД САВЈЕТОВАЊА

- Нове информације у контексту проширења знања
- Значај тема и питања о којима се разговарало за будући васпитно образовни рад

Трећа тематска цјелина упитника, односила се на питања везана за организацију савјетовања и квалитет презентовања стручне теме.

Табела бр.4 –Квантитативна анализа упитника за евалуацију – ОРГАНИЗАЦИЈА САВЈЕТОВАЊА

ОРГАНИЗАЦИЈА САВЈЕТОВАЊА										
	потпуно задовољавајуће		углавном задовољавајуће		нисам сигуран/на		углавном незадовољавајуће		потпуно незадовољавајуће	
	број	%	број	%	број	%	број	%	број	%
Трајање савјетовања	177	44,81	198	50,12	17	4,30	3	0,75	0	-
Услови реализације	145	36,70	208	52,65	32	8,10	8	2,02	1	0,25
Комуникација међу учесницима	267	67,59	114	28,86	12	3,03	2	0,50	0	-
Активност учесника	239	60,50	136	34,43	18	4,55	2	0,50	0	-
Јасноћа презентације инспектора – просвјетног савјетника	232	58,73	60	15,18	3	0,75	0	-	0	-
Комуникација између инспектора-просвјетног савјетника и учесника	311	78,73	75	18,98	8	2,02	1	0,25	0	-

Општи утисак о савјетовању	268	67,84	120	30,37	6	1,51	1	0,25	0	-
-----------------------------------	-----	-------	-----	-------	---	------	---	------	---	---

Квантитативном анализом добивених података дошли смо до сазнања да је од 395 анкетираних наставника, њих 177 (или 48,91 %) било у потпуности задовољно дужином трајања савјетовања, 198 наставника (или 50,12 %) је углавном задовољно дужином трајања савјетовања, док 17 наставника (4,03 %) има издвојено мишљење, то јест није сигурно колико је вријеме савјетовања усклађено, 3 наставника (или 0,75 %) углавном није задовољно дужином трајања савјетовања. Посматрајући услове реализације савјетовања 145 наставника (или 36,70 %) се изјаснио да је у потпуности задовољан условима у којима се савјетовање одржавало, 208 наставника (или 52,65 %) углавном је задовољно условима у којима се радило, 32 наставника (или 8,10 %) није сигурно колико су услови реализације савјетовања задовољавајући, чак осам наставника (или 2,02 %) углавном незадовољано условима реализације савјетовања, а један наставник (или 0,25 %) је потпуно незадовољан условима у којим се савјетовање одржавало. Разлог незадовољства наставника дат је накнадним коментарима, а он је у највећем броју изражен због превисоких температура и непостојања система за расхлађивање. Температуре су у августовским терминима савјетовања достигале и до 43° С, што је свакако отежавало боравак у учионицама.

Узимајући у обзир комуникацију међу учесницима током савјетовања, од 395 наставника, чак 267 наставника (или 67,59 %) је навело да је у потпуности задовољно међусобном комуникацијом учесника током савјетовања, 114 наставника (или 28,86 %) наставника је углавном задовољно међусобном комуникацијом, док је 12 наставника (или 3,03 %) имало резервисан став везано за међусобну комуникацију међу учесницима савјетовања, два наставника (или 0,50 %) углавном је незадовољан међусобном комуникацијом учесника током савјетовања.

Анализирајући добивене податке, дошли смо до сазнања да је од 395 наставника, њих 239 (или 60,50 %) у потпуности задовољно активношћу учесника на савјетовању, 136 наставника (34,43 %) је изнијело став да је углавном задовољно активношћу на савјетовању, док је 18 наставника или 4,55 %) изразило несигурност у овај став, два наставника (или 0,50%) углавном нису задовољана активношћу учесника на савјетовању.

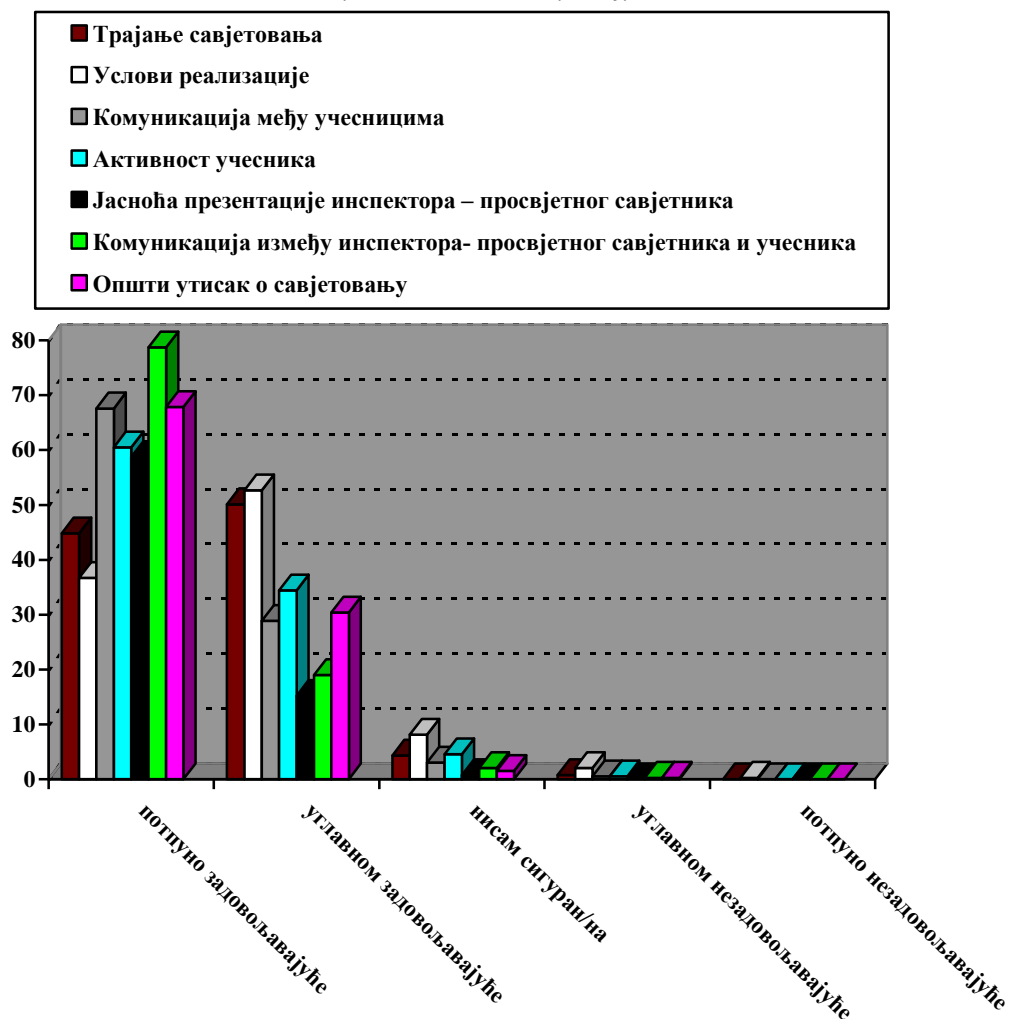
Посматрајући јасноћу презентације инспектора - просвјетног савјетника од 395 наставника, 232 наставника (или 58,73 %) је изразило потпуно задовољство јасноћом презентовања, 60 наставника (или 15,18 %) углавном је задовољно јасноћом презентовања инспектора – просвјетног савјетника, а три наставника (или 0,75 %) нису сигурани колико је презентација инспектора – просвјетног савјетника била јасна.

Успјешност комуникације инспектора- просвјетног савјетника и учесника наставници су процјенили на следећи начин: од 395 наставника, њих 311 (или 78,73 %) се изјаснило да је у потпуности задовољно комуникацијом између инспектора- просвјетног савјетника и учесника савјетовања, 75 наставника (или 18,98 %) је углавном задовољно комуникацијом између инспектора-просвјетног савјетника и учесника, 8 наставника (или 2,02 %) изразило несигурност у успјешност комуникације инспектора- просвјетног савјетника и учесника, док је један наставник (или 0,25 %) углавном незадовољан комуникацијом инспектора – просвјетног савјетника и учесника савјетовања.

Као коначну оцјену успјешностиведеног савјетовања, наставници су процјенили општи утисак о савјетовању. Од 395 наставника, чак њих 268 (или 67,84 %) је изразило потпуно задовољство учешћем у групно савјетодавно – инструктивном раду, а 120 наставника (или 30,37 %) је углавном задовољно организацијом и реализацијом савјетовања, шест наставника (или 1,51 %) изнијело је несигурност у оцјени успјешности савјетовања, док је утисак једног наставника (или 0,25 %) углавном незадовољавајући.

Графикон 4.

Приказ квантитативне анализе упитника за евалуацију – ОРГАНИЗАЦИЈА САВЈЕТОВАЊА

Процјењујући колико је ово савјетовање утицало на спремност и жељу за будуће учешће на оваквим савјетовањима, наставници су се изјаснили веома позитивно о будућој сарадњи.

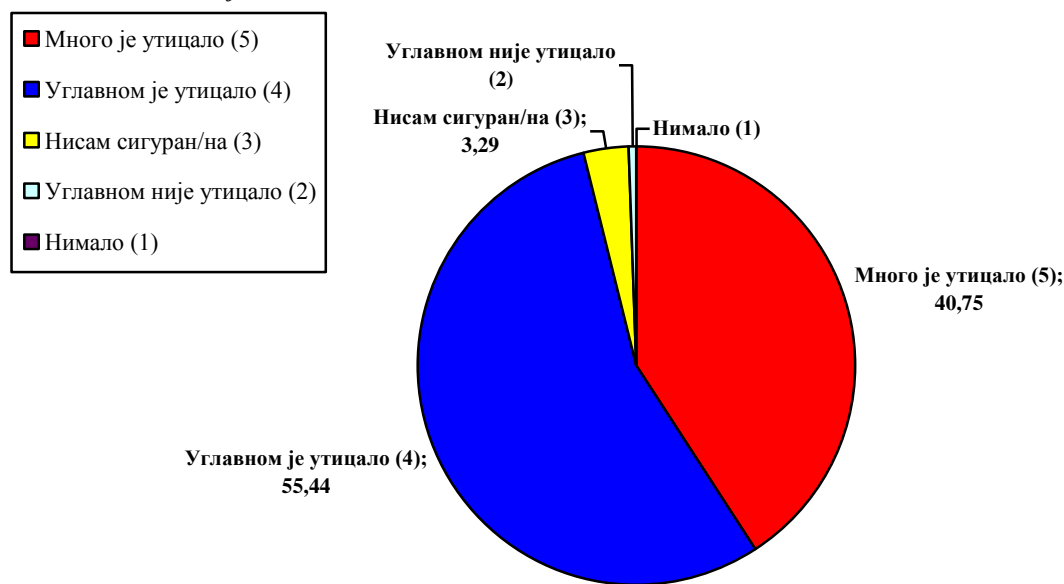
Табела бр.5 –Квантитативна анализа упитника за евалуацију –Процјена спремности за учешће на оваквим савјетовањима

	Много је утицало (5)		Углавном је утицало (4)		Нисам сигуран/на (3)		Углавном није утицало (2)		Нимало (1)	
	број	%	број	%	број	%	број	%	број	%
Процјените на сљедећој скали, колико је ово савјетовање утицало на вашу спремност/жељу да убудуће учествујете на оваквим савјетовањима	161	40,75	219	55,44	13	3,29	2	0,50	0	-

Од укупног броја наставника (395), 161 наставник (или 40,75 %) се изјаснило да је ово савјетовање у многоме утицало на спремност и жељу за будуће учешће на оваквим савјетовањима, док се 219 наставника (или 55,44 %) изјаснило да је ово савјетовање углавном утицало на спремност и жељу за будуће учешће на оваквим савјетовањима, 13 наставника (или 3,29 %) није сигурно колико је ово савјетовање утицало на њихову спремност/ жељу да убудуће учествује на оваквим савјетовањима, док су се два наставника (или 0,50 %) изјаснила да ово савјетовање углавном није утицало на њихову спремност да убудуће учествују на оваквим савјетовањима.

Графикон 4. Приказ квантитативне анализе упитника за евалуацију – Пројена спремности за учешће на оваквим савјетовањима

Предложене теме наставника за наредна савјетовања:

- рад у комбинованом одјељењу
- обављање административних послова у наставном процесу
- сарадње породице и школе
- рад са надареним ученицима
- инклузија у разредној настави

Закључак:

На основу горе наведених чињеница изводимо сљедеће закључке:

- савјетовање је одржано на девет пунктова са 10 група;
- од планираних 519 наставника, савјетовању је присуствовао 421 наставник (или 81,11%);
- путем анкете своје мишљење је изразило 395 наставника;
- савјетовање је задовољавајуће вреновало 388 наставника (или 98,00%);

- проценат од 90,26% nastavika koji su spremni da učestvuju na ovakvim savjetovanjima je ohrabrujući.
- Као приједлог за стручне теме на наредним савјетовањима, наставници су предложили:
  - ✓ реализација васп.-образовног процеса у комбинованим одјељењима,
  - ✓ вођење педагошке документације,
  - ✓ сарадња породице и школе,
  - ✓ рад са надареним ученицима,
  - ✓ инклузивна настава.

Препоруке:

На основу позитивних и мишљења и резултата добивених анализом евалуативних упитника учесника савјетовања можемо констатовати да нема отежавајућих околности за реализацију савјетовања у јуну или августу. У циљу што оптималнијег броја учесника у групама пожељно је да се дио савјетовања и убудуће реализује у јуну, а дио у августу. На овогодишњем савјетовању групе су биле изузетно бројне. На појединим пунктовима то је била отежавајућа околност, па је један од приједлога за будућу организацију савјетовања свакако и формирање мање бројних група за рад по пунктовима.

У наредном периоду, (тачније, током јануара 2013.), припремити, организовати и реализовати групно савјетовање за наставнике разредне наставе, са једном од предложених стручних тема, а то би била „Реализација васп.-образовног процеса у комбинованим одјељењима“, са интерактивном радионицом.

Потребно је покренути иницијативу код Министарства просвјете и културе Републике Српске за систематским рјешавањем улоге ментора у процесу увођења наставника – приправника у самосталан васпитно – образовни процес, као и улоге Републичког педагошког завода у организацији и у самом процесу полагања стручног испита наставника разредне наставе.

У току школске 2012/13. године појачати сарадњу са наставницима разредне наставе и стручним службама школа у циљу уочавања и отклањања штампарских и других грешака у постојећим уџбеницима.